

تعیین نقش ورزش آموزشی در سلامت جامعه

مقدس مافی نژاد: دانشجوی دکتری مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.
 زینت نیک آیین: گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران، (* نویسنده مسئول) Dr.zinatnikaeen@gmail.com
 علی زارعی: گروه مدیریت ورزشی، واحد تهران مرکزی، دانشگاه آزاد اسلامی، تهران، ایران.

چکیده

کلیدواژه‌ها

ورزش،
سلامتی،
سلامت جسم،
سلامت روان

تاریخ دریافت: ۱۴۰۲/۰۱/۲۶

تاریخ چاپ: ۱۴۰۲/۰۴/۲۹

زمینه و هدف: فعالیت ورزشی بر توسعه سلامت فردی و اجتماعی مؤثر است ولی مشخص نشده که عوامل مؤثر در این روند چه اولویت بندی دارا هستند بنابراین هدف مطالعه، تعیین نقش ورزش آموزشی در سلامت جامعه بوده است.
روش کار: روش تحقیق از نوع کاربردی می‌باشد. در این تحقیق دو گروه جامعه آماری وجود دارد: الف) اساتید و اعضای هیئت علمی دانشگاه (رشته تربیت بدنی و دارای تحصیلات دکتری) که تعداد آنها حدوداً ۳۰ نفر می‌باشند و حجم مشارکت کنندگان این تحقیق حدوداً ۱۵-۱۲ نفر از خبرگان بود. ب) اساتید و مربیان ورزش در دانشگاه آزاد اسلامی واحد تهران مرکزی و مدرسه که تعداد آنها ۸۱ نفر بوده و بدلیل پایین بودن تعداد مشارکت کننده از همگی ۸۱ نفر برای توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه بهره‌گیری شده است. از پرسشنامه محقق ساخته که شامل ۹ گویه برای گردآوری داده‌ها استفاده گردید.
یافته‌ها: نتایج نشان داد که ورزش آموزشی در سلامت جامعه نقش معناداری دارد و زیرمعیار «توسعه سواد جسمانی» بیشترین وزن و زیرمعیار «افزایش آگاهی و آشنایی با توانایی‌های جسمی» کمترین وزن را دارد.
نتیجه‌گیری: به طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که آموزش ورزش در توسعه سلامتی مردم جامعه نقش مهم و اثرگذاری دارد لذا مسئولین و دست‌اندرکاران حوزه سلامت به توسعه ورزش آموزشی در برنامه‌ریزی‌های کلان خود توجه داشته باشند.

تعارض منافع: گزارش نشده است.

منبع حمایت‌کننده: حامی مالی ندارد.

شیوه استناد به این مقاله:

Mafinezhad M, Nikaeen Z, Zarei A. Determining the Role of Educational Sports in Community Health. Razi J Med Sci. 2023;30(4): 265-274.

*انتشار این مقاله به صورت دسترسی آزاد مطابق با 3.0 CC BY-NC-SA صورت گرفته است.

Original Article

Determining the Role of Educational Sports in Community Health

Moqadas Mafinezhad: PhD Student in Sports Management, Department of Sports Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Zinat Nikaeen: Department of Sports Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran. (* Corresponding author) nmatinnia@yahoo.com

Ali Zarei: Department of Sports Management, Central Tehran Branch, Islamic Azad University, Tehran, Iran.

Abstract

Background & Aims: In recent decades, the sports industry, as one of the new industries in the international economy, has played a productive role and has been more influential for macroeconomic investments for every country. Strengthening physical health in the society, economic growth due to its effects on the soul and body of the workforce and creating security are other important dimensions that have caused economic activists to pay more attention to the category of sports. Basically, history expresses human's inner tendencies towards physical activities. There were no organized physical training programs in primitive societies or in ancient culture. But physical activities are an integral part of human daily life. Sports and people's participation in sports activities as a social phenomenon is worthy of investigation and reflection. One of the most important functions of this phenomenon is its important role in creating the health of society. This issue can be clearly seen through the impact of sports on the lives of people who participate in this field. In general, sport is ultimately a reflection of today's society. Through the promotion of sports, sports activities are a tool for the development of communities and peace in different cultures. In this regard, the development of sports is related to increasing participation and promoting the opportunities and benefits of participating in sports activities. Sports development is a holistic approach to helping people start, stay and succeed in their chosen sport. Sports development is defined as the systems, structures and processes that enable people of the society at all levels or specific or regional groups to participate in sports, recreation and entertainment and improve their performance to whatever level they want. Today, the role of education in general and physical education in particular is subject to constant changes. Educational sports aims to put all learners in healthy educational situations by providing the necessary grounds and creating the right environment and opportunities, and by responding to their needs, programs to strengthen the body, in sync with the principles and stages of growth and in harmony with education provide the soul Sports activity is effective on the development of individual and social health, but it has not been determined what the effective factors in this process are prioritized, so the purpose of the study was to determine the role of educational sports in the health of society.

Methods: The research method is applied. In this research, there are two groups of statistical population: a) professors and faculty members of the university (physical education field and with doctoral education) whose number is about 30 people and the number of participants in this research was about 12-15 experts. b) Sports professors and coaches at Islamic Azad University, Central Tehran branch, and school, whose number is 81, and due to the low number of participants, all 81 were used to distribute and collect the questionnaire. A researcher-made questionnaire containing 9 items was used to collect data.

Results: The results showed that educational sports play a significant role in the health of society, and the sub-criterion of "developing physical literacy" has the highest weight. The sub-criterion of "increasing awareness and familiarity with physical abilities" has the lowest weight.

Conclusion: The findings of this research show that educational sports are effective in the health of society and performing correct movements under the supervision of sports experts, reducing the rate of non-communicable diseases in the country, creating movement opportunities for children, teenagers, and students, finding talent in sports, identifying movement weakness and skeletal problems in students. Teaching how to perform sports

Keywords

Exercise,
Health,
Physical Health,
Mental Health

Received: 15/04/2023

Published: 20/07/2023

movements correctly, even for beginners, increasing the mental health of students, the tendency to team building, and increasing the spirit of coordination and unity were among the components of sports on the health of the society, with the sub-criterion of "performing correct movements under the supervision of sports experts" the most weight and the sub-criterion of "practicing" "Theory concepts" had the lowest weight. Universal sport by the Council of Europe's Sports Development Committee is a term meaning providing opportunities for people interested in exercising in their free time to participate in sports activities without any restrictions due to social status. Race and disability are defined. What is inferred from this definition is that all people should benefit from exercising and exercise is the right of everyone. Public and recreational sports refers to physical training activities and sports of members of the society, which are done regularly, by individuals or formal and informal groups, to meet physical and mental needs, to ensure people's health and vitality, and improve their social relations consciously. Parts of this sport can be done irregularly, unorganized, and in various ways. Many countries have shown that increasing the budget for championship sports can lead to an increase in winning medals in the Olympic Games. Nevertheless, despite the increase in competition and the homogeneity of championship sports systems, the optimal strategy for success at the international level is still unknown. Undoubtedly, the lack of an internationally defined system in championship sports has the most profound effect on the macro-level management of sports; because management is the frontline of implementing strategies. In general, it can be concluded that sports education has an important and effective role in the development of the health of the people of the society, so the officials and those involved in the health field should pay attention to the development of educational sports in their big plans—the findings of this research help to gain a better understanding of the development and its influencing factors. Much research has been done on educational sports, but many models have not been proposed based on the country's situation. The existence of long-term and binding policies and programs for the development of physical education in schools, increasing coordination and carrying out structural changes in the education system and universities in such a way that the need for coordination between different units is considered, the need to provide a local model to explain the role of educational sports in the development of the country requires. In this research, questions were raised in the form of interviews and questionnaires, and finally, some effective factors were extracted, then a combination of these factors and factors identified from past researches were ranked. According to the results, practical and managerial suggestions have been recommended to the managers as planners in the organization according to each factor. Research on each of the development indicators should be done separately, the factors should be identified and finally, the consequences of each and the factors affecting it should be prioritized and investigated. It is suggested to identify and rank the dos and don'ts and educational goals of the physical education organization and the field of education according to each province. Researchers are suggested to investigate the position and impact of strategic alliances in educational sports and their improvement. Due to the limitations of the research tools (interviews and questionnaires), this research also faced problems such as not having enough time to answer, and not providing personal opinions due to the lack of trust in the questioners. One of the limitations of the current research is that it is cross-sectional, because the research was conducted at a certain time, its results cannot be generalized to all times and known definitively for all conditions. Therefore, it is recommended to conduct longitudinal research.

Conflicts of interest: None

Funding: None

Cite this article as:

Mafinezhad M, Nikaeen Z, Zarei A. Determining the Role of Educational Sports in Community Health. Razi J Med Sci. 2023;30(4): 265-274.

***This work is published under CC BY-NC-SA 3.0 licence.**

مقدمه

طی دهه‌های اخیر، صنعت ورزش به عنوان یکی از صنایع نوین در اقتصاد بین‌المللی، نقش مولدی ایفا نموده و برای سرمایه‌گذاری‌های کلان اقتصادی بیش از پیش برای هر کشوری تأثیرگذار بوده است (۱). تقویت سلامتی جسمی در جامعه، رشد اقتصادی ناشی از تأثیرات آن در روح و جسم نیروی کار و ایجاد امنیت، از دیگر ابعاد مهمی است که موجب توجه بیشتر فعالان اقتصادی به مقوله ورزش شده است (۲). اساساً، تاریخ، بیانگر تمایلات درونی انسان به فعالیت‌های جسمانی است (۳). در جوامع بدوی و یا در فرهنگ باستانی برنامه‌های تربیت بدنی سازمان‌یافته، وجود نداشت (۴). لیکن فعالیت‌های بدنی بخش لاینفک زندگی روزمره انسان را تشکیل می‌داده است (۵). ورزش و مشارکت افراد در فعالیت‌های ورزشی به عنوان یک پدیده اجتماعی، درخور بررسی و تأمل است (۶). از مهم‌ترین کارکردهای این پدیده، نقش مهم آن در ایجاد سلامت جامعه است (۷). این موضوع را می‌توان از طریق تأثیر ورزش بر روی زندگی افرادی که در این زمینه مشارکت دارند، به روشنی مشاهده کرد (۸). بطور کلی ورزش در نهایت بازتابی از جامعه امروز است. از طریق ارتقای ورزش، فعالیت‌های ورزشی برای توسعه جوامع و صلح در فرهنگ‌های مختلف به عنوان یک ابزار می‌باشد (۹). در همین راستا توسعه ورزش، با افزایش مشارکت و ترویج فرصت‌ها و مزایای حضور در فعالیت‌های ورزشی در ارتباط است. توسعه ورزش یک کمک همه‌جانبه به مردم برای شروع یک ورزش، ماندن در ورزش انتخابی خود و موفقیت در آن است. توسعه ورزش، سیستم‌ها، ساختارها و فرآیندهایی تعریف شده است که افراد جامعه را در تمام سطوح یا گروه‌های خاص یا منطقه‌ای قادر می‌سازد در ورزش، تفریح و سرگرمی شرکت کنند و عملکردشان را به هر سطحی که مد نظر آنها می‌باشد، پیشرفت دهند. امروزه، نقش تعلیم و تربیت بطور عام و تربیت بدنی بطور خاص در معرض تغییرات دائمی است (۱۰). راپوپورت (Rapoport) و همکاران (۲۰۲۱) در راستای نقش ورزش در سطح جامعه نشان دادند که پرداختن به فعالیت ورزشی بر تمام جوانب زندگی مردم جامعه مؤثر است (۱۱). در مطالعه عسکریان و همکاران (۱۳۹۹) نشان داده شد که ابزار لازم برای توسعه ورزش شامل جذب، نگهداری و پرورش است (۱۲). در همین

راستا شیکن (Sheikn) و همکاران (۲۰۲۱) در مطالعه همبستگی بین ورزش و توسعه سلامتی مردم جامعه بیان داشتند که عوامل شخصی و رفتاری بر توسعه سلامتی در جامعه تأثیرگذار هستند (۱۳). همچنین کابه (Cabé) و همکاران (۲۰۲۱) در مدارس به اثرگذاری ورزش بر دانش آموزان پرداختند و نشان دادند که تشویق دانش آموزان به انجام فعالیت‌های ورزشی یکی از راه‌های افزایش روحیه اجتماعی دانش آموزان است (۱۴). همچنین داولار (Davelaar) و همکارانش (۲۰۲۱) نشان داد که اگر تنها مزیت سلامتی از قبیل آمادگی جسمانی و جلوگیری از چاقی را مدنظر داشته است، از رویکرد پرداختن به فعالیت ورزشی می‌توان به عنوان یک راهکار غیرداوری مؤثر استفاده کرد (۱۵). ورزش آموزشی در پی آن است که با فراهم آوردن زمینه‌های لازم و ایجاد محیط و فرصت‌های مناسب کلیه آموزش‌جویان را در موقعیت‌های آموزشی سالم قرار دهد و با پاسخگویی به نیازهای آنان برنامه‌هایی برای تقویت جسم، همگام با اصول و مراحل رشد و هماهنگی با پرورش روح تامین کند (۱۶). برخی محققین، به ظرفیت جامعه به عنوان یک مکانیزم حیاتی برای حمایت و ارتقای سلامت جامعه اشاره کرده و بیان می‌کنند که بواسطه مدل ورزش برای توسعه، ورزش یک فعالیت مهم برای توسعه جامعه قلمداد می‌شود (۱۱). با توجه به بحث‌ها و اختلاف نظرهای فراوان که در طرح جامع ورزش کشور بین کارشناسان و صاحب‌نظران وجود دارد و همچنین ورزش آموزشی که از مقوله‌هایی است که بخش وسیعی از ورزش کشور را تحت پوشش قرار می‌دهد و زیربنای ورزش همگانی و قهرمانی می‌باشد. لذا پژوهش در زمینه ورزش آموزشی ضروری به نظر می‌رسد. اگرچه اجرای آن با چالش‌ها و نارسائی‌هایی روبرو است که عدم رفع آنها می‌تواند اثرات جبران‌ناپذیری را در تحقق اهداف آموزشی ایجاد کند. مقوله ورزش آموزشی و پرداختن به آن بخصوص به این دلیل که در ایران، ورزش همیشه به عنوان یکی از مباحث فرعی در توسعه مورد استفاده قرار گرفته است، بسیار مهم است. در حالیکه این موضوع در کشورهای توسعه یافته به عنوان یک رکن مهم اقتصادی، سیاسی و اجتماعی نگاه می‌شود (۱۴). از سویی دیگر، در هرکدام از پژوهش‌ها، زیرشاخه کوچکی از ابعاد توسعه و نقش ورزش در آن مورد بررسی قرار گرفته است و

هیچکدام از پژوهش‌ها اثربخشی ورزش آموزشی بر توسعه سلامت مردم جامعه را اولویت‌بندی نکرده است لذا بنابراین هدف مطالعه، تعیین نقش ورزش آموزشی در سلامت جامعه بود.

روش کار

روش تحقیق حاضر، از نوع کاربردی می‌باشد. پژوهش حاضر در کمیته اخلاق دانشگاه آزاد اسلامی واحد ساری با کد اخلاق IR.IAU.SARI.REC.1401.169 به تصویب رسیده است. در این تحقیق دو گروه جامعه آماری وجود دارد: الف) اساتید و اعضای هیئت علمی دانشگاه (رشته تربیت بدنی و دارای تحصیلات دکتری) که تعداد آنها حدوداً ۳۰ نفر می‌باشند و حجم مشارکت‌کنندگان این تحقیق حدوداً ۱۵-۱۲ نفر از خبرگان بوده که تا رسیدن به اشیاع اطلاعاتی نسبت به جمع آوری داده‌ها اقدام شده است. ب) اساتید و مربیان ورزش در دانشگاه آزاد اسلامی تهران مرکزی و مدرسه که تعداد آنها ۸۱ نفر بوده و بدلیل پایین بودن تعداد مشارکت‌کننده از همگی ۸۱ نفر برای توزیع و جمع‌آوری پرسشنامه بهره‌گیری شده است و حجم مشارکت‌کنندگان این تحقیق حدوداً ۱۵-۱۲ نفر از خبرگان سازمان بوده که تا رسیدن به اشیاع اطلاعاتی نسبت به جمع آوری داده‌ها اقدام شده است. در تصمیم‌گیری‌های چند معیاری، قضاوت‌های خبرگان و کارشناسان ملاک ارزیابی است. تعداد خبرگان متخصص در حوزه پژوهش چندان زیاد نیست که بتوان از میان آنها انتخاب کرد. بنابراین تعداد جامعه با تعداد مشارکت‌کننده برابر است. به منظور دستیابی به نتایج مورد نظر و انجام شایسته روش تحقیق از روش مطالعات کتابخانه‌ای و تحقیقات میدانی بهره گرفته شد. در پژوهش حاضر از پرسشنامه محقق‌ساخته که حاصل از مصاحبه از گروه خبرگان بود، استفاده گردید که شامل ۹ بود که با طیف پنج گزینه‌ای لیکرت (کاملاً مخالفم تا کاملاً موافقم) نمره گذاری گردید. قابل ذکر است که جهت تدوین پرسشنامه، مصاحبه صورت گرفت که به منظور انجام مصاحبه، محقق در طی ده روز با ۱۲ خبره (تاریسیدن

به حد اشیاع نظری) ارتباط برقرار نمود. بدین صورت که با تعیین قرار قبلی با هر یک از خبرگان ملاقاتی در حدود ۳۰ دقیقه داشته است. در این جلسات محقق دو سوال در حوزه قلمرو موضوعی تحقیق پرسیده است. محقق در طی انجام مصاحبه سخنان خبرگان سازمانی را ضبط کرده است. مصاحبه بصورت باز بوده و در آن محقق با پرسیدن دو سوال سعی در کنترل مصاحبه در جهت دستیابی به هدف تحقیق داشته است. بعد از بدست آوردن کدهای باز، در گام بعدی به واسطه کدگذاری محوری، کدهای مشابه و متفاوت مشخص و کدهای مشابه با هم ادغام شدند. در مرحله تلفیقی از شاخص‌های شناسایی شده به واسطه بررسی پیشینه تحقیقاتی و مدل برگرفته از نتایج مصاحبه با یکدیگر ارائه شده است که در نهایت عوامل اصلی استخراج شدند. میزان پایایی پرسشنامه با استفاده از آلفای کرونباخ در مطالعه حاضر، ۰/۷۸ بدست آمد. برای تجزیه و تحلیل داده‌ها و پاسخ به سؤالات تحقیق از آزمون‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شد، به طوری که

جدول ۱- شاخص‌های شناسایی شده		
مفهوم	شاخص	منابع
نقشه ورزش آموزشی در توسعه کشور	ایجاد فرصت‌های حرکتی برای کودکان، نوجوانان و...	
	گرایش به تیم‌سازی و افزایش روحیه هماهنگی	
	افزایش سلامت روانی دانش‌آموزان و دانشجویان	پیشینه تحقیقات
	عملی کردن مفاهیم تئوری	
	آموزش انجام صحیح حرکات ورزشی	
	استعدادیابی در ورزش	
	کاهش نرخ بیماری‌های غیرواگیردار در کشور	
	شناسایی ضعف حرکتی و مشکلات اسکلتی	مصاحبه
	انجام حرکات صحیح زیر نظر کارشناسان	

عوامل شناسایی شده با استفاده از آزمون AHP فازی شده به واسطه بررسی پیشینه تحقیقاتی و مدل برگرفته اولویت بندی شدند.

از نتایج مصاحبه با یکدیگر ارائه شده است. خلاصه وضعیت پاسخگویی پاسخ دهندگان به سوالات پرسشنامه اول از نظر فراوانی و درصد فراوانی پاسخها در جدول شماره ۲ آمده است.

یافته‌ها

در جدول شماره ۱ تلفیقی از شاخص‌های شناسایی

جدول ۲- خلاصه وضعیت پاسخگویی به سوالات پرسشنامه

پاسخ	خیلی کم	کم	متوسط	زیاد	خیلی زیاد
سوال	فراوانی	درصد	فراوانی	درصد	فراوانی
۱	۰	۰	۷	۸/۶	۵۸
۲	۰	۰	۰	۱۴	۱۷/۳
۳	۰	۰	۰	۶	۷/۴
۴	۰	۰	۰	۲۰	۲۴/۷
۵	۰	۰	۰	۱۹	۲۳/۵
۶	۰	۶	۷/۴	۲۹	۳۵/۸
۷	۶	۷/۴	۲۳	۲۸/۴	۳۴
۸	۰	۳	۳/۷	۳	۳/۷
۹	۰	۲۰	۲۴/۷	۵۵	۶۷/۹

جدول ۳- آزمون KMO و بارتلت برای سوالات پرسشنامه

آزمون KMO	
۰/۸۴۵	
۵۸۹۸/۱۵۴	χ^2
۸۰	درجه آزادی
۰/۰۰۰	Sig

جدول ۴- مدل تحلیلی عملیاتی نهایی

بعد	شاخص
ورزش و سلامتی	ایجاد فرصت‌های حرکتی برای کودکان، نوجوانان و دانشجویان
	گرایش به تیم‌سازی و افزایش روحیه هماهنگی و پیوستگی
	افزایش سلامت روانی دانش‌آموزان و دانشجویان
	عملی کردن مفاهیم تئوری
	آموزش انجام صحیح حرکات ورزشی حتی به صورت مبتدی
	استعدادیابی در ورزش
	کاهش نرخ بیماری‌های غیرواگیردار در کشور
	شناسایی ضعف حرکتی و مشکلات اسکلتی در دانش‌آموزان

می‌شوند که در جدول شماره ۵ نشان داده شده است. در مرحله AHP فازی، برای اولویت‌بندی معیارها، پرسشنامه شماره ۲ در اختیار خبرگان محترم قرار گرفت و برای وارد کردن مقایسات زوجی بین معیارها، از اوزان فازی ارایه شده استفاده شده است. به این صورت که در پرسشنامه توزیع شده به جای هر کدام از مقیاس‌های نه گانه زبانی زیر از طیف ۱ تا ۹ استفاده شد و سپس در نرم افزار اکسل اوزان مثلثی مربوط به هر کدام وارد گردید. در ادامه جدول ۵ و بردار نهایی وزن زیرمعیارها آمده است. در جدول شماره ۶ وزن نهایی زیرمعیارهای ورزش و سلامتی بیان شد. همانگونه که در جدول ۷ مشاهده می‌شود، زیرمعیار «انجام حرکات صحیح زیرنظر کارشناسان ورزشی» بیشترین وزن و

با توجه به جدول ۳ مقدار شاخص KMO برابر ۰/۸۴۵ است (بیشتر از ۰/۶)، لذا تعداد نمونه (تعداد پاسخ‌دهندگان) برای تحلیل عاملی کافی می‌باشد. همچنین مقدار sig آزمون بارتلت، کوچکتر از ۰/۰۵ است؛ که نشان می‌دهد تحلیل عاملی برای شناسایی ساختار مدل عاملی مناسب است. با توجه به نتایج به‌دست‌آمده، دسته‌بندی شاخص‌ها در جدول ۴ نشان داده شده است. در بخش رتبه‌بندی عوامل شناسایی شده از روش AHP فازی استفاده شد. برای اجرای این روش، باید معیارهای اصلی با هم، زیرمعیارهای هر معیار به هم و معیارهای اصلی با کنترل اثر تک تک معیارها با هم مقایسه شوند. برای راحتی کار و به دلیل کمبود فضای کافی، ابتدا معیارها و زیرمعیارها کدگذاری

جدول ۵- کدگذاری معیارها و زیرمعیارها

مفهوم	نماد زیرمعیارها	زیرمعیارها
افزایش ورزشی در سلامت جامعه	۱	گرایش به تیم‌سازی و افزایش روحیه هماهنگی و پیوستگی
	۲	شناسایی ضعف حرکتی و مشکلات اسکلتی در دانش‌آموزان
	۳	عملی کردن مفاهیم تئوری
	۴	استعدادیابی در ورزش
	۵	انجام حرکات صحیح زیرنظر کارشناسان ورزشی
	۶	ایجاد فرصت‌های حرکتی برای کودکان، نوجوانان و دانشجویان
	۷	آموزش انجام صحیح حرکات ورزشی حتی به صورت مبتدی
	۸	افزایش سلامت روانی دانش‌آموزان و دانشجویان
	۹	کاهش نرخ بیماری‌های غیرواگیردار در کشور

جدول ۶- وزن نهایی زیرمعیارهای ورزش و سلامتی

گوینه	۱	۲	۳	۴	۵	۶	۷	۸	۹
وزن	۰/۰۶۴۳۸۴	۰/۱۰۸۸۳۱	۰/۶۱۹۱۲	۰/۱۴۶۱۲۳	۰/۱۵۲۲۵	۰/۱۴۷۲۰۵	۰/۰۹۴۶۳۴	۰/۰۷۳۹	۰/۱۵۰۷۵۸

جدول ۷- اولویت‌بندی زیرمعیارهای ورزش و سلامتی

اولویت‌بندی	زیرمعیارهای ورزش و سلامتی
۱	انجام حرکات صحیح زیرنظر کارشناسان ورزشی
۲	کاهش نرخ بیماری‌های غیرواگیردار در کشور
۳	ایجاد فرصت‌های حرکتی برای کودکان، نوجوانان و دانشجویان
۴	استعدادیابی در ورزش
۵	شناسایی ضعف حرکتی و مشکلات اسکلتی در دانش‌آموزان
۶	آموزش انجام صحیح حرکات ورزشی حتی به صورت مبتدی
۷	افزایش سلامت روانی دانش‌آموزان و دانشجویان
۸	گرایش به تیم‌سازی و افزایش روحیه هماهنگی و پیوستگی
۹	عملی کردن مفاهیم تئوری

زیرمعیار «عملی کردن مفاهیم تئوری» کمترین وزن را دارد. در جدول زیر زیرمعیارهای ورزش و سلامتی به ترتیب اولویت آمده اند.

بحث

یافته‌های این پژوهش نشان می‌دهد ورزش آموزشی در سلامت جامعه مؤثر است و انجام حرکات صحیح زیر نظر کارشناسان ورزشی، کاهش نرخ بیماری‌های غیرواگیردار در کشور، ایجاد فرصت‌های حرکتی برای کودکان، نوجوانان و دانشجویان، استعدادیابی در ورزش، شناسایی ضعف حرکتی و مشکلات اسکلتی در دانش‌آموزان، آموزش انجام حرکات صحیح ورزشی حتی به صورت مبتدی، افزایش سلامت روانی دانش‌آموزان و دانشجویان، گرایش به تیم‌سازی و افزایش روحیه هماهنگی و پیوستگی از مؤلفه‌های ورزش بر سلامت جامعه بودند که زیرمعیار «انجام حرکات صحیح زیر نظر کارشناسان ورزشی» بیشترین وزن و زیرمعیار «عملی کردن مفاهیم تئوری» کمترین وزن را داشت. نتایج این پژوهش در ارتباط با ورزش و آموزش در دانش‌آموزان و دانشجویان، با نتایج داولار (Davelaar) و همکارانش (۲۰۲۱) (۱۵) که مهمترین تأثیر ورزش آموزشی بر سلامتی را وجود فدراسیون و علاقه زیاد افراد به ورزش عنوان نموده بود، همخوانی دارد. همچنین با نتایج یافته‌های شیکن (Sheikn) و همکاران (۲۰۲۱) (۱۳) همراستا بوده است. براساس تحقیقات انجام شده، توسعه و پیشرفت واقعی کشورها، شاخص‌های مختلفی دارد که یکی از مهم‌ترین آنها ورزش می‌باشد. رویکردهای متفاوتی نسبت به این پدیده وجود دارد که برخی از آنها با نگاه قهرمانی و در برخی موارد نگاه سلامت عمومی و نشاط جامعه و در رویکرد دیگر نگاه اقتصادی مدنظر قرار می‌گیرد، اما صرف نظر از همه آنها اهمیت ورزش روز به روز در حال افزایش است (۵). ارتباط ورزش با پدیده‌های فرهنگی، اجتماعی، سیاسی و اقتصادی، حاکی از اهمیت این پدیده و نقش آن در برنامه‌های توسعه ملی کشورها است و در یک نگاه کلی توسعه و پیشرفت ورزش در هر کشور با اقتدار و قدرت آن کشور ارتباط نزدیکی دارد.

کشورهای پیشرفته در ورزش، پایه و اساس برنامه‌های تعلیم و تربیت ورزشکاران را در مدارس و بر آموزش متمرکز می‌کنند و زمینه را برای جذب افراد به اماکن و تاسیسات ورزشی فراهم می‌سازند می‌شود (۱۰). حوزه ورزش یکی از حوزه‌های کارآمد و مناسب آموزش و یاد دهی ابعاد مختلف تربیت است. در ورزش علاوه بر امکان آموزش ابعاد چهارگانه تربیت، می‌توان در عملکرد افراد شاهد تحقق امر آموزش (یادگیری) همزمان با آموزش بود، درحالی‌که این امر در سایر بخش‌ها ممکن نیست (۵). ورزش همگانی توسط کمیته پیشرفت ورزش شورای اروپا به عنوان یک عبارت به معنی فراهم نمودن فرصت‌هایی برای افراد علاقه‌مند به ورزش کردن در زمان اوقات فراغت جهت مشارکت کردن در فعالیت‌های ورزشی بدون هیچ گونه محدودیتی ناشی از وضعیت اجتماعی، نژادی و معلولیت تعریف شده است. آنچه از این تعریف استنباط می‌گردد، این است که همه افراد باید از ورزش کردن بهره‌مند شوند و ورزش حق همه افراد است (۷). ورزش همگانی و تفریحی به فعالیت‌های تربیت‌بدنی و ورزش آحاد جامعه اطلاق می‌شود که بطور منظم، توسط فرد یا گروه‌های رسمی و غیررسمی به منظور رفع نیازهای جسمی و روانی با هدف تأمین سلامت و نشاط افراد و بهبود روابط اجتماعی آنان به صورت آگاهانه صورت می‌گیرد. بخش‌هایی از این ورزش می‌تواند به صورت غیرقاعده‌مند سازمان‌یافته و اشکال متنوع انجام پذیرد (۱۶). بسیاری از کشورها نشان داده اند که افزایش بودجه ورزش قهرمانی می‌تواند منجر به افزایش کسب مدال‌ها در بازی‌های المپیک شود. با این وجود، علیرغم افزایش رقابت‌ها و تجانس سیستم‌های ورزش قهرمانی، استراتژی مطلوب برای موفقیت در سطوح بین المللی هنوز نامعلوم است. بی‌شک فقدان یک سیستم تعریف شده بین‌المللی در ورزش قهرمانی، عمیق‌ترین تأثیر را بر مدیریت سطح کلان ورزش دارد؛ زیرا مدیریت، خط مقدم اجرای استراتژی‌ها است (۱۷). ورزش آموزشی موجب رشد همه‌جانبه در ابعاد جسمانی، روانی، فکری، اجتماعی، عاطفی و اخلاقی افراد می‌شود و از اهداف عمده تربیت بدنی است. ساختار ورزش آموزشی با اهمیت‌ترین بخش

پیامدهای هر یک و عوامل موثر بر آن الویت بندی و بررسی گردد. پیشنهاد می‌شود به تناسب هر استان، بایدها و نبایدها و اهداف آموزشی سازمان تربیت بدنی و حوزه آموزش شناسایی و رتبه بندی شود. به محققین پیشنهاد می‌شود که جایگاه و تاثیر اتحادهای استراتژیک در ورزش آموزشی و بهبود آن بررسی نمایند.

نتیجه‌گیری

به‌طور کلی می‌توان نتیجه گرفت که آموزش ورزش در توسعه سلامتی مردم جامعه نقش مهم و اثرگذاری دارد لذا مسئولین و دست‌اندرکاران حوزه سلامت به توسعه ورزش آموزشی در برنامه‌ریزی‌های کلان خود توجه داشته باشند.

References

1. Malm, C., J. Jakobsson, and A. Isaksson, Physical activity and sports. real health benefits: a review with insight into the public health of Sweden. Sports, 2019. 7(5): p. 127.
2. Rogol, A.D., S.P. Cumming, and R.M. Malina, Biobanding: a new paradigm for youth sports and training. Pediatrics, 2018. 142(5).
3. Giroir, B.P. and D. Wright, Physical activity guidelines for health and prosperity in the United States. Jama, 2018. 320(19): p. 1971-1972.
4. Holtermann, A., et al., The physical activity paradox: six reasons why occupational physical activity (OPA) does not confer the cardiovascular health benefits that leisure time physical activity does, BMJ Publishing Group Ltd and British Association of Sport and Exercise Medicine. 2018. p. 149-150.
5. Manferdelli, G., A. La Torre, and R. Codella, Outdoor physical activity bears multiple benefits to health and society. The Journal of sports medicine and physical fitness, 2019. 59(5): p. 868-879.
6. Eigenschenk, B., et al., Benefits of outdoor sports for society. A systematic literature review and reflections on evidence. International journal of environmental research and public health, 2019. 16(6): p. 937.
7. Lape, E.C., et al., Participant-Reported Benefits of Involvement in an Adaptive Sports Program: A Qualitative Study. Pm&r, 2018. 10(5): p. 507-515.
8. Yarımka, E. and O.K. Esentürk, Promoting physical activity for children with autism spectrum disorders during Coronavirus outbreak: benefits, strategies, and examples. International Journal of Developmental Disabilities, 2020: p. 1-6.
9. Bácsné-Bába, É., et al., Sustainability-Sport-Physical Activity. International Journal of

برای مشارکت گسترده افراد است و گسترش ورزش آموزشی و پس از آن همگانی موجب افزایش مشارکت عموم خواهد شد. گرایش و روند رو به رشد ورزش همگانی و تفریحی در هزاره سوم میلادی مدعی این قضیه است که گسترش ورزش آموزشی و پس از آن همگانی باعث افزایش مشارکت عموم خواهد شد (۱۲).

محدودیت‌های پژوهش

با توجه به محدودیت‌های ناشی از ابزار پژوهش (مصاحبه و پرسشنامه)، این پژوهش نیز با مشکلاتی از قبیل عدم داشتن زمان کافی برای پاسخگویی، عدم ارائه نظرات شخصی با توجه به عدم اعتماد به پرسشگران مواجه بوده است. از محدودیت‌های تحقیق حاضر، مقطعی بودن آن است، به دلیل اینکه تحقیق در زمان خاصی انجام شده است، نمی‌توان نتایج آن را به همه زمانها تعمیم داد و به صورت قطعی برای همه شرایط دانست. لذا توصیه می‌شود تحقیقات طولی نیز انجام گیرد.

پیشنهادهای پژوهش

یافته‌های این تحقیق کمک می‌کند که درک بهتری از توسعه و عوامل موثر بر آن کسب شود. تحقیقات زیادی پیرامون ورزش آموزشی انجام گرفته است اما مدل‌های زیادی براساس وضعیت کشور پیشنهاد نشده است. وجود خط‌مشی‌ها و برنامه‌های طولانی مدت و الزام‌آور برای توسعه تربیت‌بدنی در مدارس، افزایش هماهنگی و انجام تغییرات ساختاری در نظام آموزش و پرورش و دانشگاه‌ها به نحوی که لزوم هماهنگی بین واحدهای مختلف در نظر گرفته شود، لزوم ارائه مدلی بومی برای تبیین نقش ورزش آموزشی در توسعه کشور را ایجاب می‌کند. در این پژوهش سؤالات در قالب مصاحبه و پرسشنامه مطرح شده است که نهایتاً برخی از عوامل موثر استخراج گردید سپس تلفیقی از این عوامل و عواملی شناسایی شده از تحقیقات گذشته، رتبه‌بندی گردید. با توجه به نتایج حاصل، پیشنهادات کاربردی و مدیریتی متناسب با هر عامل به مدیران به عنوان برنامه‌ریزان حاضر در سازمان توصیه شده است. تحقیقاتی پیرامون هریک از شاخص‌های توسعه به طور مجزا انجام شود، عوامل شناسایی شده و در نهایت

Environmental Research and Public Health, 2021. 18(4): p. 1455.

10. Ku, P.-W., et al., Are health benefits of light-intensity physical activity underestimated? Taiwan Gong Gong Wei Sheng Za Zhi, 2021. 40(1): p. 30-40.

11. Rapoport, L., E. Kharitonova, and A. Markova, Public-private partnership model for physical education and sports sector: benefits analysis. Theory and Practice of Physical Culture, 2021(5): p. 56-58.

12. Askarian, F., M. Rahbar, and F. Fakhri, How We Can Develop Sports in Iran: Explaining the Process. Sports Business Journal, 2021. 1(1): p. 19-36.

13. Sheikn, M., et al., Effects of Peers on Motivation and Physical Activity Behavior of Adolescent Students: An Investigation of Trans-Contextual Model. International Journal of School Health, 2021. 8(1): p. 47-54.

14. Cabé, N., A. Laniepe, and A.L. Pitel, Physical activity: A promising adjunctive treatment for severe alcohol use disorder. Addictive Behaviors, 2021. 113: p. 106667.

15. Davelaar, C.M.F., Body Image and its Role in Physical Activity: A Systematic Review. Cureus, 2021. 13(2).

16. Straw, C., et al., Reimagining Sustainable Community Sports Fields of the Future: a Framework for Convergent Science-Stakeholder Decision-Making. Circular Economy and Sustainability, 2021: p. 1-11.

17. Kwon, S., et al., Youth Sports Participation Is More Important among Females than Males for Predicting Physical Activity in Early Adulthood: Iowa Bone Development Study. International journal of environmental research and public health, 2021. 18(3): p. 1328.